

**ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA MURTER-KORNATI
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL**

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA OPĆINE MURTER-KORNATI
ZA RAZDOBLJE 2024. - 2026. GODINE**

U Murteru, rujan 2023. godine

1. UVOD

Sukladno odredbama članka 26. Zakona o proračunu (Narodne novine br.144/21) te na temelju Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024.-2026. izrađene su Upute za izradu Proračuna Općine Murter-Kornati za razdoblje 2024.- 2026. Ove upute sadrže:

- metodologiju izrade prijedloga proračuna i financijskog plana proračunskog korisnika,
- opis planiranih politika jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave,
- procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sljedeće tri godine,
- visinu financijskog plana proračunskog korisnika koji sadrži visinu financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu te prijedlog visine financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa
- način izrade i rok za dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2. OPIS PLANIRANIH POLITIKA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Osnovni cilj u provođenju politika Općine je kontinuirano unaprjeđivanje kvalitete života svih stanovnika kroz daljnji razvoj infrastrukture, kako komunalne tako turističke i sportske.

Planom razvoja Općine određeni su razvojni ciljevi kojima se stvaraju uvjeti za jačanje konkurentnosti i realizaciju razvojnih potencijala, nastoji se ostvariti održiv društveno-gospodarski razvoj svih dijelova općine.

Buduća proračunska ulaganja i korištenje raspoloživih sufinanciranja iz europskih fondova odnositi će se na strateške ciljeve koji su usmjereni prema daljnjem jačanju svih sastavnica društva i gospodarstva kroz povećavanje konkurentnosti, razvoj infrastrukture, očuvanje i zaštitu okoliša te podizanje društvenog standarda i zdravstvene sigurnosti.

3. IZRADA, PREDLAGANJE I DONOŠENJE PRORAČUNA I FINACISJKIH PLANOVA SUKLADNO ZAKONU O PRORAČUNU KOJI JE NA SSNAZI OD 1. SIJEČNJA 2022.

3.1. Predlaganje i donošenje proračuna i financijskih planova za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. na razini skupine ekonomske klasifikacije

Sukladno člancima 38., 39. i 42. novog Zakona o proračunu, proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijski plan proračunskog korisnika te financijski plan izvanproračunskog korisnika usvaja se na razini skupine ekonomske klasifikacije. Slijedom navedenog, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i

izvanproračunski korisnici prihode i primitke, rashode i izdatke za 2024. godinu iskazuju na razini skupine (druga razina računskog plana) isto kao za 2025. i 2026. godinu.

3.2. Iskazivanje rashoda u Računu prihoda i rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

Člankom 29. Zakona o proračunu propisana je obveza da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Općem dijelu proračuna u Računu prihoda i rashoda, rashode iskažu i prema funkcijskoj klasifikaciji. Ista je obveza propisana i proračunskim korisnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sukladno članku 34. novog Zakona o proračunu u Općem dijelu financijskog plana u Računu prihoda i rashoda, rashode proračunskog korisnika trebaju iskazati i prema funkcijskoj klasifikaciji.

3.3. Sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja u Općem dijelu proračuna i financijskog plana

Zakon o proračunu u članku 29. i u članku 34. propisuje da Opći dio proračuna, odnosno Opći dio financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika obvezno sadrži i sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja.

3.4. Zakonska obveza izrade višegodišnjeg plana uravnoteženja

Člankom 37. novog Zakona o proračunu propisano je ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi. Isto tako, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi.

3.5. Obrazloženje – sastavni dio proračuna i financijskog plana

Sukladno članku 31. Zakona o proračunu, obrazloženje je sastavni dio proračuna kako na državnoj tako i na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Obrazloženje općeg dijela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži: - obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave - obrazloženje prenesenog manjka, odnosno viška proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Obrazloženje posebnog dijela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji se na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja. Člankom 36. Zakon o proračunu propisuje se obveza i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima za izradu obrazloženja i to obrazloženje uz opći dio financijskog plana i obrazloženje uz posebni dio financijskog plana. Obrazloženje

općeg dijela financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži: - obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka i - obrazloženje prenesenog manjka odnosno viška financijskog plana, u slučaju da isti postoji. Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada.

3.6. Predlaganje amandmana na proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijski plan izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Člankom 41. Zakona o proračunu detaljno je uređeno predlaganje amandmana na način da se mogu podnositi amandmani kojima se predlaže:

- povećanje proračunskih rashoda iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskim planom izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih rashoda u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja u posebnom dijelu proračuna ili financijskog plana i
- povećanje proračunskih izdataka iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskim planom izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih izdataka u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja u posebnom dijelu proračuna ili financijskog plana.

Navedenim se osigurava da prijedlozi amandmana ne smiju mijenjati predviđeni manjak, odnosno višak utvrđen u prijedlogu proračuna, odnosno financijskog plana. Zakon o proračunu propisuje da prijedlozi amandmana na proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijski plan izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne smiju biti na teret proračunske zalihe, na teret dodatnog zaduživanja ili već prije preuzetih obveza.

3.7. Transparentnost proračuna – zakonska obveza

Novim Zakonom o proračunu propisana je obveza objave proračuna i financijskih planova i ostale dokumentacije na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Kako bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju se u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel). Sukladno odredbama članka 144. novog Zakona o proračunu u nastavku navodimo obaveze vezano za transparentnost:

- Proračun i izmjene i dopune proračuna, odluka o privremenom financiranju, odluka i izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijski planovi i izmjene i dopune financijskih planova izvanproračunskih korisnika, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna te polugodišnji i godišnji

izvještaj o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Financijski plan i izmjene i dopune financijskog plana, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika objavljuje se na njegovim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako proračunski korisnik nema svoje mrežne stranice,
- Opći i posebni dio proračuna, odluka o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna, odluka o privremenom financiranju te opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna objavljuju se u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Vodič za građane o proračunu, izmjenama i dopunama proračuna te polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna objavljuje se na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- sve ključne proračunske dokumente (a posebice prijedlog proračuna, izglasani proračun, izmjene i dopune proračuna, proračunski vodič, polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna) objavljuju u jedinstvenom folderu nazvanom PRORAČUN, na kojeg postoji direktan link s naslovne stranice,
- pri objavi prijedloga proračuna, izglasanog proračuna te izmjena i dopuna proračuna objavljuju kompletan sadržaj tih proračunskih dokumenata (opći i posebni dio proračuna),
- usvojeni proračuni objavljuju, sukladno odredbama Zakona o proračunu, za proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine na drugoj razini računskoga plana (na razini skupine) i
- proračunske vodiče za građane, na zahtjev građana, distribuiraju građanima svake godine u obliku brošure (fizičke i elektroničke), o trošku proračuna. Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) propisano je da su općina, grad i županija dužne na svojim mrežnim stranicama javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive.

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („NN“ br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) propisano je da su općina, grad i županija dužne na svojim mrežnim stranicama javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive. Također, Zakonom o proračunu je propisano da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne, pretražive i strojno čitljive.

Ministar financija je, sukladno članku 144. Zakona o proračunu, u svibnju 2023. godine donio Napatuk o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ovaj Napatuk stupio je na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, međutim, prve informacije o trošenju sredstava jedinice su dužne objaviti za mjesec siječanj 2024. godine i to do 20. veljače 2024. godine.

4. METODOLOGIJA IZRADE FINACIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH KORISNIKA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Metodologija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba navedenoga Zakona. Do donošenja novih podzakonskih akata i u ovom proračunskom ciklusu koriste se Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10, 120/12 i 1/20) i Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama novog Zakona o proračunu te se pridržavati ovih Uputa.

Proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, a sadrži financijske planove proračunskih korisnika prikazane kroz opći i posebni dio i obrazloženje proračuna.

4.1. Sadržaj financijskog plana proračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prihode i primitke, rashode i izdatke za 2024. godinu planiraju na razini skupine (druga razina računskog plana) isto kao za 2025. i 2026. godinu. Temeljem zahtjeva nadležne jedinice, proračunski korisnici mogu izrađivati prijedlog financijskog plana na razini odjeljka (četvrta razina računskog plana). Međutim, upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo obvezno je usvojiti financijski plan korisnika, a predstavničko tijelo proračun za 2024. godinu i projekcije za 2025. i 2026. na razini skupine (druga razina računskog plana).

Prijedlog financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. - 2026. sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, a sadrži opći i posebni dio te obrazloženje financijskog plana.

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su, kao i prethodnih godina, u svom financijskom planu iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili podmirivanje dijela rashoda korisnika izravno s računa proračuna.

Sukladno odredbama Zakona o proračunu sve što se odnosi na financijski plan proračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosi se i na financijski plan upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

4.2. Planiranje viškova/manjkova iz prethodnih godina u financijskom planu proračunskog korisnika

Financijski plan treba biti uravnotežen. Prilikom izrade financijskog plana potrebno je uključiti i predviđeni manjak odnosno višak prihoda kako bi se prikazao cjelovit financijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja.

4.3. Rokovi za predlaganje i donošenje financijskog plana proračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Proračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužan je do 5. listopada 2023. godine dostaviti financijski plan jedinstvenom upravno odjelu Općine Murter-Kornati.

Prije dostave financijskog plana čelnik proračunskog korisnika obavezan je prijedlog financijskog plana uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje, ako je primjenjivo, u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog korisnika.

U slučaju da postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika sadržanom u proračunu, kojeg je donijelo predstavničko tijelo, u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, tada je jedinstveni upravni odjel Općine dužan obavijestiti proračunskog korisnika o promjenama financijskog plana koji je sadržan u proračunu u odnosu na usvojeni prijedlog financijskog plana. Ako dođe do navedene situacije, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu kojeg je donijelo predstavničko tijelo.

4.4. Visina financijskog plana proračunskog korisnika za razdoblje 2024. – 2026. god.

Sukladno članku 26. Zakona o proračunu visinu financijskog plana proračunskog korisnika utvrđuje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Predstavljaju dodijeljeni iznos sredstava unutar kojih korisnici izrađuju prijedloge svojih financijskih planova.

Korisnik	PRORAČUNSKA GODINA				
	Izvršenje 2022.	Tekući plan 2023.	Plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.
Narodna knjižnica i čitaonica Murter	48.178	53.089	55.000	57.000	60.000

U planiranju se treba pridržavati zadanih limita, a u predlaganju projekata i aktivnosti treba poštivati utvrđene prioritete, planirati dovršetak započetih projekata i osigurati učinkovitost uloženi sredstava, uz mjere štednje.

4.5. Usvajanje prijedloga financijskog plana od strane upravljačkih tijela u proračunskim i izvanproračunskim korisnicima

Člankom 38. stavkom 2. i člankom 39. stavkom 2. novog Zakona o proračunu propisano je da čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom upravnom tijelu, obvezan je isti uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje, ako je primjenjivo, u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog, odnosno izvanproračunskog korisnika. Zakonom o proračunu je dalje uređeno da ako postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika sadržanom u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo. Ako postoje razlike u financijskom planu izvanproračunskog korisnika na koji je predstavničko tijelo dalo suglasnost u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan na koji je predstavničko tijelo dalo suglasnost.

4.6. Izmjene i dopune financijskog plana

Sukladno odredbama Zakona o proračunu izmjenama i dopunama financijskog plana mijenja se isključivo usvojeni plan za tekuću proračunsku godinu. Na postupak donošenja izmjena i dopuna financijskog plana na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o proračunu za postupak donošenja financijskog plana. Izmjenama i dopunama financijskog plana ne mogu se umanjiti rashodi i izdaci ispod razine izvršenja i preuzetih obveza po investicijskim projektima te preuzetih obveza iz ugovora koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama. Ostvareni namjenski prihodi i primitci i ostvareni vlastiti prihodi te rashodi i izdaci izvršeni iznad iznosa utvrđenih u financijskom planu, izmjenama i dopunama financijskog plana moraju se planirati minimalno na razini ostvarenih prihoda i primitaka, odnosno izvršenih rashoda i izdataka. Uz svake izmjene i dopune financijskog plana obvezno je izraditi obrazloženja izmjena i dopuna financijskog plana (općeg i posebnog dijela).

Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moguće je izraditi na sljedeće načine:

- Kada je riječ o promjenama u financijskom planu proračunskih korisnika koje su vezane uz financiranje iz izvora općih prihoda i primitaka, odnosno iz nadležnog lokalnog proračuna, izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika nisu moguće bez suglasnosti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno preraspodjela ili izmjena i dopuna proračuna u čijoj je proračunski korisnik nadležnosti.
- Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika vezane uz „fleksibilne“ izvore (vlastite i namjenske prihode i primitke) moguće je urediti na različite načine uz suglasnost jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Jedinica lokalne i područne

(regionalne) samouprave će odlukom o izvršavanju proračuna razraditi proceduru za donošenje izmjena i dopuna financijskog plana proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti, a proračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužan je uskladiti svoj financijski plan s izmijenjenim i dopunjenim nadležnim proračunom.

5. DOSTUPNOST MATERIJALA

Na mrežnim stranicama Općine Murter-Kornati - www.murter.hr nalaze se ove Upute za izradu proračuna Općine Murter-Kornati za razdoblje 2024. - 2026. godine.

Na mrežnim stranicama Ministarstva financija - www.mfin.hr nalaze se Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. - 2026., kao i model obrasca prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika.